

Міністерство освіти і науки України

Національний університет харчових технологій

**80 МІЖНАРОДНА НАУКОВА
КОНФЕРЕНЦІЯ
МОЛОДИХ УЧЕНИХ,
АСПІРАНТІВ І СТУДЕНТІВ**

*“Наукові здобутки молоді –
вирішенню проблем харчування людства
у XXI столітті”*

Частина 4

10–11 квітня 2014 р.

Київ НУХТ 2014

36. Проблеми наркоманії в Україні

Анастасія Лобас , Олександр Казаков

Національний університет харчових технологій

Вступ: Кількість наркоманів зростає в усьому світі, у тому числі в Україні. У нашій країні, на думку спеціалістів, вона давно набула ознак епідемії.

В Україні офіційно зареєстровано більше 500 тис. наркоманів. Дослідження показали, що сьогодні наркозалежність постійно «омолоджується», середній вік початку прийому наркотиків – 13–15 років, а в деяких містах нашої країни ще менший – 9–13 років. Наркоманія – це важка хвороба, яка швидко розвивається. Середня тривалість життя людини після початку регулярного вживання наркотиків становить 7 років. Наркомани рідко доживають до 30-річного віку [1].

Мета: Визначити причини розповсюдження та вживання наркотиків в українському суспільстві й спробувати проаналізувати ефективність заходів щодо боротьби з наркоманією.

Матеріали й методи: Дослідженням наркоманії займаються такі дослідники як Ломакін Ю., Сушик А. Г., Василюк С. М [1], Градецький А. В[3], Раєцька Л. В. [2] та багато інших вітчизняних науковців. Аналізуючи останні дослідження й публікації, можна зробити висновок, що досі не сформульована єдина чітка концепція вивчення наркоманії та не розроблено механізми вирішення даної проблеми.

Результати: Найчастіше основою будь-якої залежності, у тому числі наркотичної, стають психологічні проблеми, перебороти які самостійно навіть сильній людині буває дуже важко. Відчуття сорому, визнання власного безсилля і безвиході нерідко штовхають людину на необдумані вчинки, які можуть змінити подальшу її долю. До них належить і вживання наркотичних речовин, що в останні десятиріччя в Україні набуло загрозливого характеру, особливо серед молоді.

Наркоманія – давнє зло в історії всіх народів світу, але тепер поширюється як снігова лавина, згубно впливає на розум та психіку, знищує людину фізично і психічно, відбувається деградація особистості. Наркотик забирає інтелект, волю, здоров'я, а згодом і життя. [1]

Наркоманія – це захворювання, яке виникає внаслідок вживання біологічних, хімічних та інших засобів, які мають наркотичну дію.

Наркоманія – це не просто шкідлива звичка, а хронічна і прогресуюча недуга, яка не полишає людину. [1] Наркомани – це хронічно хворі люди, яких потрібно лікувати, а наркоманія – це злочин перед суспільством, близькими людьми, перед самим собою. З ним слід боротися будь-якими ефективними, законними методами [3].

Ускладнюється ситуація тим, що навколо одного зареєстрованого наркомана існує 5–6 невідомих із його оточення. Але найстрашніше те, що один наркоман спонукає до вживання наркотиків біля 60 осіб, з яких більша частина – молоді люди. Ми і не здогадуємося, яким серйозним кількісним вибухом може загрожувати наркоманія цілому поколінню нашого народу, генофонду української нації, якщо не вжити негайних заходів профілактики та лікування. Дається взнаки і негативний вплив засобів масової інформації, особливо телебачення, які в гонитві за рейтингом пропагують насильство, розпусту, всюдозволеність [1].

На стрімке зростання наркоманії в Україні впливає складна соціально-економічна ситуація, зuboжіння значної частини населення, збільшення кількості

соціально незахищених людей, нервові навантаження, безробіття.

Проблема глобального поширення наркоманії є однією з найгостріших у системі забезпечення національної безпеки нашої держави і потребує негайного вжиття рішучих заходів.

Наше суспільство ще не в повному обсязі усвідомило, якої непоправної шкоди завдає йому наркоманія, яку загрозу становить вона для фізичного, морального здоров'я нації, інтелектуального й економічного потенціалу держави, а, отже, і для нашого майбутнього загалом.

Проблема наркотиків, яка є великим сучасним лихом, існує на всіх континентах і в усіх країнах. На сьогоднішній день спеціалісти не відчують коливань в оцінці наркологічної ситуації – поширення наркоманії в Україні, яке прийняло епідемічний характер, охопило всю територію країни, особливо південний і східний регіони. І, що викликає особливу тривогу, виник кримінальний ринок наркотиків на рівні організованих злочинних груп [2].

Щодо кількості наркозалежних осіб, то на Одеську, Донецьку, Дніпропетровську, Луганську області припадає понад третини усіх наркоспоживачів України, які перебувають на обліку.

Наростання наркоманії підтверджує той факт, що з початку 90-х років щороку в наркодиспансерах країни реєструвалося 6–8 тис. осіб, які постійно вживають наркотики, у 2000 році ця цифра вже становила 14,2 тис., а на початок 2012 року – 18,5 тис., кількість же осіб, які вдаються до немедичного вживання наркотиків і перебувають на обліку, – близько 386 тис. (щорічне зростання сягає близько 11 %). Проте, за оцінками експертів, реальна кількість таких хворих досягла біля 800 тис. осіб.

Уживання наркотиків – проблема не лише однієї людини, а й здоров'я цілої нації. Україна посідає перше місце серед європейських країн і одне з перших у світі з поширення захворюваності на СНІД. Наркомани – найбільш небезпечна група ризику, серед хворих на СНІД 70 % – наркомани. Це зумовлено як ін'єкцією наркотиків, так і психічно неадекватною поведінкою в різних життєвих ситуаціях, зокрема сексуальній сфері [1].

За даними МВС України, люди, які вживають наркотики, найбільш схильні до злочинів: щороку їх здійснюється близько 12 тисяч [4]. Грабежі, крадіжки, вбивства скоюються заради грошей, аби купити наркотичні речовини. А якщо сюди віднести злочини з незаконним обігом наркотичних та психотропних речовин, то цифра вражаюча – близько 43 тис. злочинів [5]. Продавці зідля розширюють свою мережу впливу, яка вже накрила і шкільні подвір'я, студентські гуртожитки, дискотеки.

Найбільше занепокоєння викликає те, що наркотики знищують молодь: 82 % наркоманів – люди віком до 25 років. За статистичними даними, кожен четвертий старшокласник спробував наркотичні речовини, а кожен п'ятий студент уживає наркотики.

Висновки : Наркомани – тяжко хворі люди, а лікування досить тривале, вимагає великих матеріальних затрат, моральної витримки, співчуття та й не завжди приносить бажаний результат. Тому суспільство не має права покидати їх напризволяще: такі люди повинні відчувати постійну підтримку і турботу, особливо в реабілітаційний період.

Правдива й повна інформація про наслідки вживання наркотиків і вміння протистояти спокусі можуть стати своєрідним щепленням для підлітка, захистом від небезпеки. І робити це повинні насамперед батьки й педагоги.

Література

1. Сушик А. Г., Василюк С. М. До питання про наркоманію в Україні/ . А. Г. Сушик, С. М. Василюк [Електронний ресурс]. – Режим доступа : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/pedp/2010_2/66/nayk/syshuk.pdf
2. Раєцька Л. В. .Тенденції поширення наркоманії в Україні / Л. В. Раєцька [Електронний ресурс]. – Режим доступа : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/bozk/18text/g18_08.htm
3. Градецький А. В. Запобігання вживання наркотичних засобів особами молодіжного віку на індивідуальному рівні/ А. В. Градецький // Право і Безпека. Науковий журнал. – 2012. – ст. 242-244
4. Стан боротьби з незаконним обігом наркотиків за даними МВС України за 2002–2006 рр.: МВС України, Департамент боротьби з незаконним обігом наркотиків. – К., 2006.
5. Піщенко Г. Кримінологічна характеристика наркоманії в Україні / Г. Піщенко, С. Мінченко // Право України. – 2005. – № 9.